

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul, Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Inalta Curte de Casație

Prim-Redactor : **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România. 45 lei
 6 luni. 22,50
 3 luni. 11,25
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

- TELEFON 16/98 -

SUMAR

— O întrebare Ministerului de finanțe, de d-l profesor I. Tanoviceanu.

— Abuzul Cumulului de funcțiuni publice. Art. — 131 din constituție. Legea de la 1884—85; Legea asupra cumulului de funcțiuni publice de la 1890, azi în vigoare. Studiu critic; cazuri de cumul de funcțiuni și catrede, de Iscod.

JURISPRUDENȚA:

— Curtea de casație s. I: G. I. Cârjeu cu I. Scafeș (Intr'o acțiune pentru anularea unui testament, drepturile fie căruia dintre părți, în baza aceluia testament, fiind divizibile, acțiunea perimată față de unul din părți putea să continue față de ceilalți pentru drepturile lor respective, așa că tribunalul violează și rău interpretează art. 257 pr. civilă când declară perimată acțiunea față de toți părți)

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— Cas. s. I: Citație. — Materie penală. — Schimbarea domiciliului. — Notificare prin grefă. — Art. 69 pr. civilă.

— Casație s. II: Competința secțiunilor Curții de Casație. — Cererea de revizuire. — Hotărâre dată în cursul executărei. — Competința s. II. — Art 5 din legea org. a Curții de Casație.

— Casație s. III: Apel. — Efect devolutiv. — Chemare în garanție. — Respingerea reclamației la prima instanță. — Dacă părțile e dator să facă un apel de precauțiune, contra chematului în garanție. — Art. 113 și 316 pr. civ.

mare, fiindcă el plătește timbru pentru un act pe care legea l'a declarat nul.

Administrațiunea timbrului refuză restituirea timbrului pe baza art. 10 din legea timbrului, care zice că taxele legal percepute nu se restituiesc.

Ne permitem să întrebăm pe d. V. Antonescu, conducătorul actual al Ministerului de finanțe, și pe d. Alexandru Radovici, Ministrul care a propus legea relativă la chirii, ambii juriști distinși, aprobă dânsii această interpretare, sau mai exact vorbind această nedreptate?

Așteptăm un răspuns spre a reveni printr'un articol.

Nu credem însă că vom avea trebuință să revenim, căci ni se pare atât de monstruos ca Statul să ia taxe dela operațiuni pe care nu le recunoaște și pe care le declară inexistente în cât nu putem crede că miniștri vor încuviința acest lucru. Totuși rugăm să ni se răspundă.

I. TANOVICIANU

O întrebare Ministerului de finanțe

Prin legea măsurilor excepționale toate contractele care se găsesc încheiate de acaparatori la promulgarea legii, sunt nule de drept (art. 38), și rămân în vigoare între proprietari și subchiriași.

Ce se face însă cu timbrul întrebuițat? Când contractul datează de mai mult timp, timbrul rămâne bun plătit, fiindcă el și-a produs și produce încă efect.

Dar dacă contractul cu acaparatorul fusese făcut cu câteva zile înainte de promulgarea legii, și acaparatorul n'a uzat de el subînchiriind, așa că contractul n'a produs niciun efect? Va fi oare legal ca Statul să perceapă taxa de timbru dela un act pe care el singur îl declară nul de drept, și dela care partea n'a profitat?

S'au închiriat 4 apartamente unui acaparator și s'a plătit timbru proporțional 100 lei, legea declară fără ființă acest contract, și proprietarul trebuie să facă 4 noi contracte plătiți din nou 100 lei, pentru aceiași timp și relativ la aceleași apartamente.

Dacă timbrul a fost plătit total or în parte de acaparator, nedreptatea este tot atât de

Abuzul cumulului de funcțiuni publice

Art. 131 din Constituție; Legea de la 1884-85; Legea asupra cumulului de funcțiuni publice de la 1890, azi în vigoare. Studiu critic; cazuri de cumul de funcțiuni și catrede.

Constituanta de la 1866, prin art. 131 din Constituție, a pus obligațiune pentru puterea legiuitoare de a face o lege prin care să se pue stavilă abuzului de cumul.

Iată în ce termeni îi pune această obligațiune: Art. 131. «Se va face în cel mai scurt timp o lege specială asupra măsurilor celor mai nemerite pentru a stavili abuzul cumulului».

Cumulul se practică în țara românească de 50 de ani și mai înainte chiar de votarea Constituției, de vreme ce la alcătuirea ei s'a simțit nevoia de a se impune facerea unei legi care să l stavilească.

Timp de 50 de ani, s'au dat lupte grele, pentru a se aduce la îndeplinire obligațiunea impusă de Constituție, până astăzi însă nimic cîștit și serios nu s-a putut face, atât de puternică a fost influența politicianismului de partid.

Peripețiile prin care au trecut aceste lupte au rămas proverbiale, iar manoperile ce s'au întreprins de unii politicieni, interesați de a pune piedici ori căror măsuri de stavilire a cumulului, au dovedit o stare de *amoralitate*, care, din nenorocire, dăinuiește și azi.

În Camera liberală de la 1884—1885, sub guvernul presidat de Ion Brătianu, un grup de deputați se hotărâse să dea o lovitură cumulului de funcțiuni și catedre; ei depun pe biroul Camerei un proiect de lege din inițiativă parlamentară.

Proiectul cuprindea dispozițiuni salutare, punea în adevăr frâu abuzului de cumul.

Curentul, în favoarea proiectului devenise așa de puternic în cât guvernul nu i-se mai putea opune; nu se opune proiectului, dar nici nu'l susține.

E greu de descris agitația la care dăduse loc, printre cumularzi, acest proiect de lege, ca și piedicele puse de ei spre a zădărnici votarea proiectului. Numai cei cari au fost în parlament la 1884—85 își pot da seama de ce erau capabili cumularzii, pentru ași păstra nenumeratele funcțiuni, catedre, însărcinări și delegațiuni, cu lefuri, diurne și tot felul de jetoane.

În sfârșit, proiectul e votat de ambele corpuri legiuitoare. Glorie lor! Nu rămânea de cât să fie sancționat, promulgat și pus în aplicare. Dar cumularzii nu se dau învinși. Ei profită de slăbiciunea guvernului, la acea epocă, și cu amenințări, reușesc să facă pe guvern să îngroape legea. Guvernul luă legea, așa cum era votată de ambele corpuri legiuitoare, și o aruncă în pivnița Consiliului de miniștri, în loc de a o duce la Palat, spre a fi sancționată și promulgată. Cinste parlamentului țării! Cumularzii au învins.

E pentru prima și singura dată, de când există regim parlamentar că un guvern pune la dosar o lege votată de ambele corpuri legiuitoare. Mari au fost minunile a tot puternicei caste a cumularzilor!

Curentul însă, defavorabil cumulului, nu încetează, lupta continuă; dorința de a pune frâu unui abuz scandalos, și de a se executa o obligațiune impusă de Constituția țării, crește din ce în ce, adaugându-se la ea și ura ce începuse să se nască în contra cumularzilor, deveniți prin lăcomia lor odioși.

La 1888 cade guvernul liberal sub grelele lovituri ale formidabilei opozițiuni unite, și vine la putere guvernul conservator al coaliției. După 2 ani, la 1890, guvernul conservator, presidat de General G. Manu, nu poate rezista curentului, și în cele din urmă e silit să depună pe biroul Corpurilor legiuitoare, în mijlocul aplauzelor, proiectul de lege *asupra cumulului de funcțiuni*. Așa era intitulat. A fost destul să se audă titlul acesta pentru ca întreaga Cameră să izbucnească în aplause. Din nefericire însă proiectul nu era de cât o parodie a legii rămasă ne promulgată. Nu era un proiect care să pună frâu abuzului de cumul, astfel după cum cerea Constituția. Gu-

vernul generalului Manu, ne fiind nici el capabil să reziste influenței nefasate a politicianismului, a lăsat să se strecoare atâta excepțiuni de favoare, a lăsat atâtea porțițe deschise, în cât abuzul cumulului s'a putut practica neîncetat cu multă ușurință.

M-i aduc aminte cum deputatul G. Palade, membru al opoziției liberale, cu vocea lui de stentor, în plină Cameră striga: *Aceasta lege nu e o lege în contra cumulului, ci o lege pentru legitimarea cumulului.*

Cu toate acestea, Palade, parcă'l văd și acum, implora Camera, să voteze legea, de frică să nu fie îngropată și ea cum a fost cea dintâiu.

Memorabile vor rămâne cuvintele bătrânului Lascăr Catargiu, adresate deputaților în culoarele Camerei: «Să zorim, d-lor, că-i tare cald — era luna Iunie — și apoi dascălii aiștia's tare hoțomani, o să ni facă «posna să rămânem și fără aiastă lege; doar că noi «avem obraz pentru parlament, și noi o vom duce la «Rege să o consfințească, *fie că o-ți vota-o sau nu*».

În sfârșit, legea a fost votată, promulgată și pusă în aplicare la 1 Iulie 1890. Bună, rea, așa cum era plină de excepțiuni și cu multe porțițe deschise, era un început; aplicată în mod cinstit în litera și spiritul ei, ar fi putut da oarecari roade.

Dar, din nenorocire, ea a fost călcată în picioare cu o desinvoltură și cu o îndrăsneală care uimește și desgustează. Astăzi aproape că nici nu se mai știe că există o lege în contra cumulului, iar când se ridică vreun glas să denunțe câte un abuz de acaparare de funcțiuni, cei interesați răspund că legea a căzut în desuetudine! De sigur, de ce fapte nu au fost capabili cumularzii la 1884—85 și la 1890? Pentru ce nu ar recurge și cei dela 1916 la asemenea arguții?

Dacă însă, până astăzi, s'a tolerat acest abuz, fără a se ridica protestări mai energice, cauza se explică ușor: mai toți cumularzii sunt membrii cutărui sau cutărui partid politic, și unii pe alții au interes să se acopere.

E de constatat, încă de la început, că ceea ce se petrece la noi cu abuzul de acaparare de funcțiuni, nu se mai vede în nici una din țările Europei; în niciuna din aceste țări nu există, propriu zis, o lege în contra cumulului, fiindcă nu s'a simțit nevoia ei. Constituția belgiană dela 1830, care ne-a servit de model, cuprinde și ea dispozițiunea art. 131 din Constituția noastră, în mod tot așa de imperativ. Cu toate acestea, în Belgia, până astăzi nu s'a făcut nicio lege contra cumulului, nu doar pentru că ar fi influențat cumularzii și profesorii agenți electorali, ci pentru că nu a fost nevoie de o așa lege. Acolo, ca și aiurea, nu există funcționar cu două funcțiuni, sau profesor cu două catedre, — se vede că pe acolo intelectualii au mai multă *omenie*, — iar când se întâmplă ca unii să ocupe și a doua funcțiune sau o a doua catedră, o ocupă în mod *onorific* ori în baza unei legi speciale.

În Franța, marele Pasteur pe lângă catedra ce o ocupa la facultate, și pe lângă funcțiunea de director al Institutului, ce i purta numele, și care i-se înființase pentru salvarea omenirii, mai era și membru al Academiei de științe și președinte al unei Societăți de binefacere. Ei bine, s-a mers până acolo că, la un moment, Pasteur a fost tratat de cumulard.

Dar la noi? O! Vai! câți nevolnici, câți incapabili, fiindcă au avut prevederea să se înscrie într'un club politic, și la ocazie să se așeze în ușa clubului, să strige: trăiască șeful, nu ocupă astăzi, de pe urma acestei prevederi, câte două și trei funcțiuni sau catedre, fără ca nimeni să aibă curajul să se ridice și să protesteze așa cum se cuvine.

La noi, de și există lege, chiar așa cum e, plină cu excepțiuni de favoare, cu toate acestea, nu numai că e nesocotită, dar abuzul cumulului a ajuns scandalos.

Am întreprins o muncă grea, minuțioasă, mi-am procurat ștatele de personal și lefuri ale tuturilor autorităților din țară; le am colaționat, le am scotocit, și am descoperit lucruri care m-au înspăimântat.

Am văzut una și aceeași persoană figurând în șase state; într'un stat al unui minister, în două state a două școli, în ștatal unei instituțiuni de credit, în ștatal unei comisiuni permanente, în ștatal unei societăți; — cu leafa, cu diurnă, cu jetoane, cu tantieme, cu locuință, cu lemne, cu serviciu și pe lângă toate astea și cu indemnizație de chirie.

E colosal, nu e așa? Și acest onorabil cumulard nu pare a avea alte merite decât că e un mare palavrăgiu de întruniri publice al unui partid oare care.

Ei vedeți, marele Pasteur nu avea așa fel de merite!

Nu voiu cita nume, nu voesc să fac personalități, căci nu acesta e scopul studiului ce am întreprins. Departe de mine ideea de a face politică de partid. Acei ce voesc să cunoască nume și tipuri de cumularzi să facă ceea ce am făcut eu, să scotocească și ei statele.

Aci nu e vorba de politică, ci de un sistem nenorocit și desastros pentru viitorul țării. Și, ceea ce e mai de regretat e că, acest sistem de acaparare de funcțiuni și mai ales de funcțiuni și de catedre, e practicat de intelectuali, de oameni care formează pătura cultă și conștientă a țării.

Ne revoltăm în contra băcanului de la răspântie, sau a măcelarului de la hale, fiindcă a călcat regulamentul comunal vânzând cu 5 bani mai scump peste prețul maxim; trimitem la pușcărie pe mizerabilul desculț și gol care a șterpelit de pe taraba brutarului un codru de pâine. Dar când oameni cu o cultură superioară, făcând parte din stratul luminat al țării, înghit câte trei și patru nefuri prin călcarea îndrăzneată a unui text de lege categoric și precis, frustrând cu chipul acesta și Statul și societatea, închidem ochii. Iar pe de altă parte privim cu nepăsare cum o generațiune întregă de tineri titrați, eminenti specialiști, doritori de muncă și de viață, sunt reduși să lăncezească, să devină stâlpi de ca-

fenea, dacă nu elemente de anarhie și desordine în Stat, spre paguba viitorului acestei țări.

E de ne tăgăduit că dacă acum 50 de ani, când se putea oarecum susține că, e lipsă de oameni de știință, de specialiști, iar numărul funcționarilor era neînsemnat, așa că bugetul îi putea îndestula pe toți, dacă atunci s'a simțit nevoia unei legi care să pue frâu abuzului acaparării de funcțiuni și catedre, cu atât mai mult se impune astăzi o asemenea lege, când avem o pletoră de titrați și de specialiști, și când mai ales bugetul țării nu mai suportă numărul enorm de mare al funcțiunilor, create în scopul, fie de a da o pâine și o ocupațiune celor cari au dreptul la muncă și la viață, fie de a satisface cerințele electorale. A tolera în asemenea condițiuni călcarea mai departe, a legii în contra cumulului, și a nu pune sfârșit unei stări de lucruri regretabile, care dăinuște de 50 de ani, aceasta ar însemna nu numai indolență, nu numai nepăsare de liniștea și de viitorul țării, dar mai ales în momentele actuale, o stare de *amoralitate* care trebuie să ne îngrijească.

Se strigă neîncetat, și cu drept cuvânt, în contra sinecuriștilor, dar nu se zice niciun cuvânt în contra cumularzilor?

Cumularzii sunt adevărații sinecuriști, căci oricât de *supra-om* s'ar crede un cumulard, nu e de admis ca el să aibă posibilitatea să-și îndeplinească îndatoririle lui în trei sau patru funcțiuni, mai ales când ele sunt în diferite *specialități* și în diferite *localități*.

Știm că e greu, foarte greu din punctul de vedere al interesului de partid, să te atingi de ei, deși din punctul de vedere al respectului legilor e foarte ușor — bine înțeles dacă la oamenii noștri politici sentimentul respectului de legi ar fi ceva mai dezvoltat — căci nu ar avea de cât să aplice legea: autoritatea în drept să someze pe cumulard ca să opteze pentru una din funcțiunile sau catedrele lui.

Nu o face autoritatea în drept de a o face? Ei bine, este un alt mijloc: cei leșați, cei păgubiți, precum candidații la catedre, care au trecut examenul de capacitate, sau candidații la funcțiuni, cărora le-au fost preferați cumularzii, sau care au solicitat o funcțiune ocupată de un cumulard și li s-au refuzat, se pot adresa justiției, în special la Contenciosul administrativ, să ceară ca, autoritatea care tolerează pe cumulard în sânul ei, să fie obligată să declare vacant locul ocupat de acel cumulard.

De altminteri, o dispozițiune în acest sens exista în legea votată și nepromulgată de la 1884-85. Autoritatea respectivă era obligată prin lege ca să declare vacant locul ocupat de cumulard, numai pe simpla cerere a aceluia care solicita funcțiunea cumulardului, scoțând-o la concurs — bine înțeles dacă solicitatorul se găsea în condițiuni legale a concura și de a ocupa acel loc.

În legea de la 1890, azi în vigoare, nu există nici o sancțiune.

Cu ocasiunea votării ei se propusese următorul amendament: «Ori cine va primi o funcțiune în «contra prescripțiilor legii de față, se va pedepsi «cu amenda de la 500 la 2000 lei, și cu pierderea «dreptului de a ocupa funcțiuni publice pe timp de «la 6 luni la 2 ani».

Amendamentul a fost respins — declară solemn în Cameră raportorul legii — pe motiv că funcționarii se numesc de miniștri, cari sunt responsabili față de parlament.

Ce ironie! Când vedem că însiși miniștri azi, la 1916, se plâng în contra majorităților că'i terorizează, și că nu pot lua nici o măsură în contra sinecuriștilor și a cumularzilor! (vezi expunerea de motive a ministrului de finance la bugetul pe 1916-1917), a vorbi de responsabilitatea miniștrilor față de asemenea parlamente, e o ironie.

Raportorul legii ar fi putut aduce un motiv mai inteligent, astfel ar fi putut spune, că legea cummulului privind tocmai stratul intelectual și conștient al țării, găsește că e inutil să dea legii o sancțiune, având convingerea că asemenea oameni luminați vor avea atâta *omenie*, în cât să nu calce legea, și să nu acapareze funcțiuni în paguba și a semenilor lor și a Statului.

O iluzie nu e așa, căci astăzi, dupe 50 de ani de progres intelectual — dar nu și de formare a caracterelor, — se simte și mai mult nevoea unei sancțiuni cât de severe!

S-au pus sancțiuni aspre în legile contra acaparatorilor de arendări de moșii, în contra acaparatorilor de închirieri de case, în contra acaparatorilor de mărfuri; ei bine, trebuie să se pue sancțiuni și în contra acaparatorilor de funcțiuni și catedre.

Un cuvânt despre sinecuriști.

Dacă e ușor de a te atinge de cumularzi lăsând de o parte interesul de partid, bine înțeles — fiindcă ai o lege în contra lor și nu ai de cât să o aplici, nu tot așa e cu sinecuriștii.

Nici sinecuriștii nu s-au creiat singuri. Sinecurile sunt opera națională a oamenilor de la guvern ai tuturor partidelor, sinecure înființate de ei, fie pentru ași îndeplini obligațiunile luate în algeri față de cei care le-au dat concursul, fie de ași căpătui rude, prieteni etc.

Dar sinecuriștii au devenit și ei, dupe un număr oarecare de ani, funcționari de carieră. Ce faci cu ei? Să'i dai afară?

Sunt, în adevăr, printre acești sinecuriști deveniți funcționari de carieră, mulți care prin situația lor materială nu au nevoie de funcțiune, și o dețin numai *ca sport*; aceștia sunt nepoții și ginerii. Sunt apoi sinecuriști deveniți funcționari de carieră, incapabili de a lega două cuvinte, analfabeți, fără nici o pregătire, inconșienți de atribuțiunile lor, puși pe jecmăneală; aceștia sunt agenții electorali din treapta cea mai de jos, plevușca.

Sinecuriști sunt de asemenea, dupe cum-am arătat, cumularzii cu diferite funcțiuni și catedre, de diferite specialități și în diferite localități; aceștia sunt partizanii politici cu pretenții și oamenii de casă.

Aceste trei specii de sinecuriști îi găsim mai ales la Primărie, la Ministerul instrucțiunii, de interne și de domenii, dar mai ales, la Corpurile legiuitoare. Aci s-au încuibat o sumedenie de feciori de bani gata, de ofițeri demisionați din armată, de cumularzi, de agenți electorali de vază, cari în funcțiunile lor nu au scris mai multe litere decât acelea care le compun numele și pe care îl iscălesc odată pe lună la luarea lefurilor.

Să-i suprimăm. Foarte bine! Suprimarea unor asemenea funcționari nu numai că nu ar aduce nicio pagubă instituțiilor, dar ar fi și un exemplu de moralitate, de respect al legilor, și o lecțiune pentru cei cari i-au numit.

Se pune însă o cestiune grea: Cine va face selecțiunea? Cine va spune cutare e cumulard, cutare e incapabil, cutare are avere și ține funcția ca sport? Miniștrii sau președinții Corpurilor legiuitoare? Nu, mai întâi pentru că nu vor să-și aprindă pae în cap, și apoi nici nu au posibilitatea de a-i cunoaște, căci nu sunt în contact cu ei, cel puțin la birou, la lucru. Și atunci rămâne ca selecțiunea să o facă șefii de serviciu, directorii mai mult sau mai puțin generali, dacă chiar ei însiși nu sunt sinecuriști.

Credeți, însă, că am ajuns la acel grad de independență de caracter la funcționarii noștri superiori, ca atunci când li se va cere să facă selecțiunea, știind că cutare sinecurist sau cumulard e neam, sau partizan al cutărui puternic al zilei, să aibă curajul să desemneze tocmai pe acel sinecurist și să ceară suprimarea lui? Iluzie! Ei vor cere din contră suprimarea tocmai a funcționarului de carieră, sărac și fără protecție.

Oare astăzi nu sunt la ministere, cum zice d-l Ministru de finanțe în expunerea sa de motive la buget «*funcționari favorizați ce nu au nevoie să lucreze, rău năvăliți și totuși tolerați, infirmi și incapabili de lucru, iar în schimb sunt câțiva robi ai cancelariilor cari rămân să lucreze tot ce ceilalți nu au vrut, sau n'au fost în stare să facă?*» Pentruce tac directorii de servicii! Pentru ce nu-i denunță? Și tot acești onorabili directori de serviciu nu se jenează să supue la o muncă înzecită pe *robii cancelariilor*, cum le zice d-l Ministru de finanțe, adică pe cei mici și fără protecție, după cum tot pe aceștia îi va denunța ca inutili și va cere suprimarea lor, când li s'ar cere să facă economii.

Și atunci se va vedea acest tablou îngrijitor: serviciile rămase pe seama sinecuriștilor și cumularzilor, iar pe de altă parte desnădejdea aruncată în sufletele celor mici și umili.

Să se facă selecțiunea oare de către acea mult cântată comisiune parlamentară, în care d-l raportor

al bugetului pe 1916—1917, își punea toată speranța? — comisiune compusă din membrii tuturor partidelor, și al cărui rol ar fi de a revizui bugetul Statului?

Ilusie! Nu vedem oare la ce rezultat au ajuns comisiunile, compuse în acest fel, pentru aprovizionarea comunelor sau pentru furnizarea munițiilor, că cu toate vremurile cumplite prin care trecem, ele nu s-au putut înțelege, de și era vorba de un interes general al țării, că cea mai mare parte din membri oșanți au fost nevoiți a se retrage? Și credeți că ele se vor putea înțelege atunci când va fi vorba de funcționari, de persoane, prin urmare, de funcțiuni, de căpătuială? A ne face ilusie, e a nu cunoaște moravurile țării noastre.

Cel dintâiu lucru care se impune înainte de revizuirea bugetului este revizuirea moravurilor.

Pentru cei puțin edificați asupra moravurilor noastre ne permitem să reproducem următorul pasagiu din expunerea de motive a d-lui ministru de finanțe, la bugetul pe 1916-917:

«Politicianismul și funcționarismul au săpat mereu «mai adânc răul. Celor dintâi le trebuiau tot mai «multe locuri spre a pune în funcțiune pe fii și prote- «giații alegătorilor și agenților lor electorali; celor din «urmă le convenia tot mai numeroși funcționari spre «ași împruțina lucrările zilnice, sau a compensa lu- «crarea celor ce nu făceau nimic, căci sunt favori- «sați ce nu au nevoie să lucreze, sunt rău năvăliți «și totuși tolerați, sunt infirmi și incapabili de lucru, «dar nu e nici unul incapabil de ași lua leafa an- «ticipat la începutul lunii.

Și mai departe: «e aci un mare rău național «de învins. Dar politicianismul și funcționarismul nu «sunt din nenorocire atacați piept la piept de cei «care ar putea să înlăture răul. Trebuie ca cineva să «renunțe la viața publică pentru ca să îndră- «nească a înfrunța această bază pe care s-a așezat «viața noastră parlamentară.»

«Reproducem și următorul pasagiu dintr'un articol «publicat de «Viitorul» acum cât va timp, nu de mult: «Când s-a făcut din bugetul Statului o țință — «singură de altfel — a existenței politice; când s-a «sădit în suflete corupătorul gând că votul este un «instrument de înaintare în funcțiune; și funcțiunea «este ea însăși o resplată a unor servicii de agen- «tură electorală fără alte merite, evident că s-a făcut «atunci tot ce trebuia pentru ca sufletele să se în- «josească, și pentru ca energiile să scadă la nivelul «arivismului și al egoismului brutal, etc. etc.»

Iată o constatare sinceră care onorează pe cel ce o face, dar nu e mai puțin adevărat, că a te mărgini să faci numai o constatare a unei stări de lucruri deplorabile, și a nu lua măsuri de îndreptare a acestei stări, la care tu însuși ai contribuit în o bună parte, și a te ascunde după paravanul majorităților parlamentare, mai ales atunci când stă în

mâna ta să iei măsuri, aceasta însemnează ipocrisie, în tot cazul e a face vorbă de clacă.

Sinecuriști, cumularzi, funcționari agenți electorali sunt destui. Am spus, cei mai mari sinecuriști sunt cumularzii. Și nu credem că se va găsi un guvern atât de imprudent ca să înceapă cu suprimarea de funcțiuni înainte de a chiea pe cumularzi la respectul legii și de ași sili să opteze pentru una din funcțiunile pe care le cumulează. Ar fi o imprudență care ar atrage după ea triste consecințe.

Se afirmă că suprimarea funcțiunilor, ce s-ar socoti inutile, va veni mai curând de cât gândim, poate chiar în cursul acestui an financiar; nu se știe chiar dacă ideea reducerii de lefuri, această măsură de bărbierie financiară, nu a fost de cât lăsată în suspensie.

Suprimând funcțiuni, sau reducând lefurile, se va mai permite din acel moment cumulum de funcțiuni și catedre? Se va mai lăsa cu unii funcționari sau profesori să înghită câte trei și patru lefuri?

Se va invoca, de sigur, drepturile câștigate ale cumularzilor, reținerile făcute ani întregi din lefurile cumulate! Nu poate fi vorba însă de drepturi câștigate atunci când ai călcat legea: nu se câștigă drepturi prin călcarea legilor; iar reținerile ce s-au făcut din lefuri să rămână în beneficiul Statului.

Să intrăm în analiza legii.

Vom reproduce mai întâi primele două articole din legea de la 1884-85, lege votată de ambele corpuri legiuitoare, dar pe care guvernul de atunci nu a voit să o promulge.

Art. 1. — «Toate funcțiunile, precum și acele cari după legi și regulamente se ocupă prin concurs, nu vor putea fi cumulate de cât când nu s-ar găsi alte persoane de aceeași specialitate științifică spre a le ocupa. Când însă, a doua funcțiune cumulată ar fi solicitată de ori cine întrunește condițiunile de admissibilitate, atunci se va supune concursului».

Art. 2. — «Pot ocupa o a doua funcțiune membrii definitivi ai corpului didactic, membrii corpului tehnic, și în general persoanele de specialitate științifică, literară, sau artistică, cu condițiune să se exercite în aceeași ramură a științei lor, în aceeași localitate, și să nu fie de natură a se controla una pe alta».

Iată acum și textul legii de la 1890, azi în vigoare:

Art. 1. «Nimeni nu poate fi investit de cât cu o singură funcțiune retrebută de Stat, județ sau Comună, ori de Stabilimente publice și de credit puse sub controlul Statului, cu leafă, diurnă, sau ori ce altă indemnizare».

„Funcțiunile electivă nu intră în previsionsile acestei legi, întru cât titularul nu are nevoie de o confirmațiune a puterii executive pentru exercitarea acestor funcțiuni“.

„Stabilimentele publice de bine, facere și instituțiunile de credit dependente de Stat cad sub previsionsile legii de față pentru toate funcțiunile lor

care sunt conferite prin decret; se exceptează bine înțeles administratorii acelor așezăminte de binefacere cari sunt chemați în capul acestor administrațiuni în baza chiar a actelor de fundațiune“.

„Calitatea de membru într'un consiliu de administrațiune nu se consideră ca funcțiune“.

„Miniștrii și militarii în activitate nu pot figura în nici unul din consiliile de administrațiune ale acestor stabilimente, sau ale ori căror alte societăți publice și de credit“.

Aliniatul întâiu al acestui articol e categoric. El interzice *cumulul a două funcțiuni*, și prin urmare *cumulul a două retribuțiuni* sub ori ce denumire ar fi: leafă, diurnă, sau ori ce altă indemnizare precum jetoane, misii, etc.

Cestiunea care s'ar putea ridica, e aceea de a se ști, care sunt stabilimentele publice și de credit puse sub controlul Statului. Aceste stabilimente sunt: toate instituțiile, create prin o lege, la care guvernul are un delegat; toate instituțiile recunoscute ca persoane morale și juridice ale căror statute sunt votate de Corpurile legiuitoare; toate instituțiile ale căror bugete se aprobă de guvern sau de Corpurile legiuitoare. Aceste instituții sunt: Banca Națională, Casa Rurală, Creditul Urban, Creditul rural, Eforia spitalelor, Spiridonia din Iași, Casa de dotație a Oastei, Camera de comerț, Bursa, Loteria de Stat, Muntele de pietate, toate Casele de credit și ajutor înființate pe lângă oricare din autoritățile dependente de Stat, așezămintele Nifon, toate societățile de binefacere, toate epitropiile bisericilor ale căror bugete sunt revizuite sau aprobate de comune, de Ministerul de interne, sau de Casa bisericeii, Academia, Fundațiunea Universitară Carol I, etc.

Aliniatul al II-lea interzice *cumulul a două funcții* chiar dacă una din ele este *electivă*, *daca pentru exercitarea ei se cere confirmarea puterii executive*.

Aliniatul III vine și confirmă principiul pus în primul aliniat, adăugând și *societățile de binefacere*.

Să trecem la art. 2 și 3.

Aci încep excepțiunile.

Art. 2. «Orice funcționar care ar avea o specialitate științifică, literară, sau artistică, poate ocupa și o catedră a învățământului public, cu condițiunea ca, catedra să fie în localitatea unde își exercită funcțiunea».

Art. 3. «Membrii corpului didactic, cari nu ar ocupa nici o altă funcțiune publică, nu pot totuși ocupa mai mult de două catedre în ramura specialității lor, fie în același stabiliment de cultură fie la două stabilimente deosebite».

S-ar părea din redacțiunea art. 2, că orice funcționar, de la orice autoritate și de ori ce fel care are norocul să poseadă un titlu de licență de la vreo facultate, sau o diplomă de la o școală specială, precum ar fi școala de agricultură, silvicultură, veterinară, farmacie, conservatorul de muzică, bele arte, deci ar putea să ocupe și o catedră în învățământ, ori

de ce fel ar fi funcțiunea lui, numai cu condițiunea ca funcțiunea și catedra să fie în una și aceeași localitate, adică în același oraș. Cu alte cuvinte, iată'l pe un director de minister care a apucat pe vremuri să termine clasa de violoncel la conservator, profesor de violoncel; iată'l pe arhivarul care a absolvit cursurile de matematici la facultate, profesor de matematici; iată'l pe magistratul sau grefierul care apucase să termine o școală de bele arte, profesor de desen etc. Cunosc cazul unui controlor fiscal, absolvent al facultății de științe, care e profesor de fizică.

Nu, nu acesta e spiritul legii, nu aceasta e interpretarea ce trebuie să i se dea.

E destul să citim desbaterile ce au avut loc în Cameră cu ocaziunea votării legii ca să vedem care a fost intențiunea legiuitorului.

Se poate ca, în graba cu care s-a adus legea și mai ales în mijlocul agitației pe care o produsese să se fi strecurat oare cari erori de redacție, dar declarațiunile guvernului au lămurit pe deplin legea.

Legiuitorul nu a voit să înțeleagă că ori ce funcționar poate avea și o catedră, nici de cum, ci, că profesorul poate avea și o funcțiune, care să fie în aceeași localitate. E o excepțiune care s-a admis pentru profesorii de la facultatea de medicină care sunt și medici de spitale. Acolo s'a gândit legiuitorul când a înseris în lege art. 2, după cum vom demonstra imediat.

Și chiar dacă ar fi înțeles că un funcționar având o specialitate științifică, literară sau artistică, poate ocupa și o catedră, nu a putut să înțeleagă că funcțiunea și catedra pot să fie în specialități diferite. Nu e de admis că, legiuitorul care a impus o așa de logică condițiune profesorului care cumulează două catedre și anume ca aceste două catedre să nu poată fi cumulate de cât în aceeași ramură a științei lui, nu e de admis ca același legiuitor, să fi voit s'o permită unui funcționar, de ori ce fel ar fi el, să ocupe și o catedră fără a'i pune și lui condițiunea că funcțiunea și catedra să fie în aceeași ramură a specialității lui. Așa, prin art. 3, se permite profesorului, care nu mai are vreo funcțiune, să ocupe și o a doua catedră, fără a spune că ele trebuie să fie în aceeași localitate, ci numai ca să fie în aceeași ramură a specialității lui; dar oare aceasta însemnează că un profesor poate avea aceste două catedre în localități diferite? Nici de cum. Era inutil să o mai spună fiindcă o spusese mai sus la art. 2. Tot astfel era inutil să mai spună pentru funcționarul care ocupă și o catedră că funcțiunea și catedra să fie în aceeași ramură a specialității lui. De altminteri aceasta rezultă și din cuvintele: care ar avea o specialitate științifică, literară sau artistică, etc. De ce ar mai fi pus aceste cuvinte, dacă ar fi voit să permită ori cărui funcționar, de ori ce fel ar fi fost funcțiunea lui, să ocupe și o catedră ori care?

(va urma)

ISCOD.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 5 Februarie 1916

Președenția d-lui C. R. MANOLESCU, Președinte

G. I. Cârjeu cu I. Scafeși

Perimare. — Indivizibilitatea instanței. — În ce caz perimarea obținută de unul dintre părți profită și celorlalți? (Art. 257 pr. civilă).

Perimarea cerută și obținută de unul dintre părți profită și celorlalți numai dacă sunt legați între ei printr-o obligație indivizibilă, fie din cauza obiectului convenției, fie din cauza stipulațiunii părților contractante. Când însă obligația este divizibilă, instanța perimată după cererea uneia din părți continuă a exista față de celelalte, cari pot să cadă în apărările lor și să fie obligate a suporta cota parte din pretențiunile reclamantului. — Comunitatea de interes pentru părți, de a respinge acțiunea reclamantului, nu este suficientă pentru a întinde efectele perimării și în profitul acelora cari nu cerut-o, căci art. 257 pr. civilă prevede că partea care are interes să ceară perimarea, trebuie să facă o cerere înaintea judecății. — De mandat tacit nu poate fi vorba când din nimic nu se poate deduce un asemenea mandat.

Așa dar, într-o acțiune pentru anularea unui testament, drepturile fie căruia dintre părți, în baza aceluia testament, fiind divizibile, acțiunea perimată față de unul din părți putea să continue față de ceilalți pentru drepturile lor respective, astfel că Tribunalul când declară perimată acțiunea față de toți părți, violează și rău interpretează principiile de mai sus și art. 257 pr. civilă.

Decizia 92/916. — Casată, în urma recursului făcut de G. G. Cârjeu, sentința Trib. Mehedinți s. II No. 127/915, dată în procesul cu I. Scafeși.

Curtea

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier D. Florescu;

Pe d-l avocat Al. Spineanu în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe domnii avocați V. Papadat și Flechtenmacher în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare;

«Greșită aplicare a art. 257 proc. civ. și exces de putere. În adevăr, Tribunalul Mehedinți, la cererea de perimare a D-lui I. Scafeși, declară perimată acțiunea mea de anulare de testament, îndreptată împotriva D-lor Scafeș, ca legatar universal, al D-nei Dumitrana Cârjeu, D-nei Elena Totoreață, ca legatară particulară, și Petre P. Popescu, ca achizitor de

drepturi nu numai față de reclamantul în perimare I. Scafeș, dar și față de ceilalți părți din acțiunea mea de anulare de testament, care totuși nu ceruseră perimarea»

«Pentru a ajunge la această soluțiune Tribunalul de Mehedinți invoacă principiul de indivizibilitate a peremțiunii, bazându-se pe existența unui prepus mandat tacit, ce ar exista între părți, ori de câte ori ei n'ar avea interese contrarii într-o cauză, indiferent de faptul că obligațiunea ce leagă pe aceștia ar fi or nu indivizibilă prin obiectul ei sau prin stipulațiunea părților. Noi am arătat instanței de fond că obligațiunea ce leagă pe părți în cazul nostru, este perfect divizibilă între d-l I. Scafeș ca legatar universal, d-na Elena Totoreață ca legatară particulară și am conchis că acțiunea nu poate fi perimată de cât numai față de d-l I. Scafeș, sau față de Popescu în calitate de achizitor al drepturilor d-lui Scafeș și numai pentru partea ce deține de la acesta, iar nu și față de d-na Totoreață care n'a cerut perimarea și deci nici față de d-l Popescu în calitate de deținător al drepturilor acestei doamne. Interpretând în felul arătat mai sus dispozițiunile art. 257 pr. civ. care dă în realitate perimării caracterul de dezistare tacită, fondată în drept pe ideea de ofertă și acceptare și aplicându-le pentru a perima și față de părțile cari nu au voit perimarea, Tribunalul violează dispozițiunile acestui text de lege, și săvârșește un vădit exces de putere.

Având în vedere că prin sentința supusă recursului, Tribunalul, admitând cererea făcută de I. Scafeș, intimat în recurs, a declarat perimată acțiunea intentată de recurent pentru anularea testamentului def. Ioniță Cârjeu, nu numai față de numitul intimat ci și față de ceilalți intimați și anume Elena Totoreață și Petre Popescu;

Având în vedere că, pentru a hotărâ astfel, Tribunalul motivează că atunci când mai multe persoane sunt legate între ele printr'un interes comun, fiecare din ele este presupusă că ar avea un mandat tacit din partea celorlalți spre a le face situația mai bună, astfel că cererea de perimare, făcută de unul dintre părți, având de scop de a deslința toată procedura și a stinge întreaga instanță, prin aplicarea principiului indivizibilității peremțiunii, între alte cazuri, și atunci când părții au un interes comun a se apăra contra pretențiilor reclamantului, perimarea cerută și obținută de unul din părți profită și celorlalți;

Considerând că instanța în materie de perimare este indivizibilă, în acest sens că perimarea cerută și obținută de către una din părți profită și celorlalte, dacă sunt legate între ele printr'o obligațiune nedivizibilă, fie din cauza obiectului convenției, fie din cauza stipulațiunii părților contractante. Că, în adevăr, în acest caz nu se poate concepe ca instanța să fie perimată față de unul din părți și în același timp să subsiste față de ceilalți, când între ei există un raport de indivizibilitate;

Că, în toate celelalte cazuri, adică când obligațiunea este divizibilă, instanța perimată după cererea uneia din părți, continuă a exista, față de celelalte, care pot să cadă în apărările lor și să fie obligate a suporta cota parte din pretențiile reclamantului;

Considerând că, comunitatea de interese pentru părți de a respinge acțiunea reclamantului, pe care se întemeiază Tribunalul, nu este suficientă pentru a întinde efectele perimării și în profitul părților cari n'au cerut-o;

Că, în adevăr, conform art. 257 pr. civ., partea care are interes trebuie să facă o cerere înaintea judecării pentru a obține perimarea. Că, partea în drept fiind singura apreciatoare a intereselor sale, nici celelalte

părți, nici justiția nu pot să aprecieze interesele acelei părți, și să admită o cerere pe care partea în drept n'a făcut-o în condițiunile și înăuntrul termenului prescris de lege;

Că, de asemenea, este neîntemeiat celălalt motiv dat de Tribunal și bazat pe un mandat tacit din partea celorlalți părți, de oarece din nimic nu se poate deduce un asemenea mandat;

Că, în adevăr, mandatul tacit presupune un consimțământ care nu se poate deduce de cât dintr'o convențiune, ca în caz de asociațiune, sau dintr'un fapt care să implice un asemenea consimțământ și care nu a existat în speță;

Considerând că, în speță, părțile nu erau legați între dânsii printr'o obligațiune indivizibilă, de oarece erau chemați în judecată pentru anularea unui testament; Că, drepturile ce fiecare dintr'inșii avea în virtutea

acelui testament fiind divizibile, acțiunea perimată față cu unul dintre părți și anume cu I. Scafeș putea să continue față cu ceilalți pentru drepturile lor respective;

Că, prin urmare, Tribunalul a comis exces de putere și a violat textele de lege și principiile enunțate mai sus, când a admis cererea de perimare și față de Elena Totoreasă și Petre Popescu, astfel că sentința urmează să fie casată numai față de aceștia, rămânând să și producă efectele sale legale față de intimatul I. Scafeș. Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

Notă. — A se vedea în sensul hotărât prin decizia de mai sus: Cas. I, 371 din 23 Iunie 1914, publicată în extenso în *Curierul Judiciar* No. 10/915, pag. 81.

ISCOD

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAȚIE S. I

Recurentul Ioan A. Șeptilici lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror Fr. Papp.

Citație. — **Materie penală.** — **Schimbarea domiciliului.** — **Notificare prin grefă.** — **Art. 69 pr. civilă.**

Procedura se îndeplinește în toată curgerea pricinii la domiciliul fixat în întâia citație, iar schimbarea domiciliului devenind opozabilă numai din momentul în care este adusă la cunoștința părții protivnice prin portărei, potrivit art. 69 pr. civilă.

În materie penală procedurile îndeplinindu-se prin mijlocirea grefei, notificarea schimbării de domiciliu urmează a se face prin grefă, așa că în lipsa unei asemenea notificări, procedura comunicării copiei este bine îndeplinită la domiciliul fixat în prima citație. (Cas. s. II, decizia penală No. 213 din 29 Ianuarie 1916, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziunii No. 432/915, a Curții de apel din Iași Secția I).

CASAȚIE S. II

Recurentă Elena Pastia prin d-l avocat Mavrodî.
Intimați Moștenitorii Chefneux prin d-l avocat Racoviță.

Competința secțiunilor Cușrei de Casație. — **Cererea de revizuire.** — **Hotărâre dată în cursul executării.** — **Competința s. II.** — **Art. 5 din legea org. a Curții de Casație.**

Conform art. 5, § II, litera d din legea organică a Curții de Casație, secțiunea II-a a acelei Curți este competentă să judece recursurile în contra hotărârilor date în cursul oricărei executări.

Așa dar, secția II-a este competente să judece cererea de revizuire a unei hotărâri, ca fiind dată cu violarea autorității lucrului judecat rezultând din niște hotărâri cari au avut de obiect să constate care este suma pe care debitorul o datorează creditorilor săi ipotecari, chestiune pe care debitorul a ridicat-o prin contestația ce a făcut la tabloul de distribuția prețului rezultat din vânzarea imobilului ipotecat. (Cas. s. I, decizia No. 191 din 23 Martie 1916 prin, care declinandu-se competența s'a trimis în judecată s. II cererea de revizuire făcută de Elena Pastia).

CASAȚIE S. III

Recurentul Alexandru Butter prin d-l avocat P. Poni.
Intimata Banca Ilfov din București prin d-l avocat I. Marinescu.

Apel. — **Efect devolutiv.** — **Chemare în garanție.** — **Respingerea reclamației la prima instanță.** — **Dacă pârîtul e dator să facă un apel de precauțiune, contra chematului în garanție.** — **Art. 113 și 316 pr. civ.**

Prin efectul devolutiv al apelului, procesul fiind adus în întregul său înaintea Curții de apel, această din urmă instanță poate cerceta și judecă toate mijloacele de apărare invocate de părți, din care evident că face parte și cererea de chemare în garanție care fusese formulată la prima instanță și care formează împreună cu cererea principală un singur proces, neputându-se pune îndatorirea pârîtului principal care a obținut respingerea acțiunii la prima instanță să facă un apel de precauțiune în ce privește chemarea în garanție pentru cazul eventual când cererea principală ar fi admisă de a doua instanță, de oarece dreptul de apel nu este acordat de legiuitor prin art. 316 pr. civilă decât părții nemulțumite, iar nu și părții care a câștigat procesul la prima instanță. (Cas. III, decizia 221 din 20 Aprilie 1916, dată după divergență, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei No. 20/915 a Curții de apel din București s. I).

NOTĂ. — Pe temeiul acelorași principii, s'a decis că chematul în garanție având interes a se apăra în contra concluziunilor ce s'ar pune în fond în contra sa, în urma apelului făcut de reclamantul principal, are și calitatea de a cere perimarea apelului făcut de reclamantul principal, deși pârîtul nu a făcut apel în ce privește chemarea în garanție. (Cas. III, 222 din 20 Aprilie 1916).

R. C. B.

Rugăm stărnitor pe onorații noștri abonați din provincie ea abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singular în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l avocat Ion Bacicu sau incasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul numai a chitanțelor cu stampila ziarului, ce vor liberă din registre cu mactă, iar cei din capitală să plătească ea și până acum, vechiului nostru incasator C. Petculescu.